

‘Huidige arbeidsrecht kan faillissement juist veroorzaken’

Interview

Een soepeler ontslagrecht voor kleine bedrijven in financiële moeilijkheden kan banen en bedrijven redden.

Van onze verslaggever Frank van Alpen

.....

AMSTERDAM Jurist Karin Luttkhuis pleit voor een soepeler ontslagrecht omdat dit kleine bedrijven in moeilijkheden kan redden van een faillissement. Afgelopen vrijdag promoveerde zij op dit thema aan de Universiteit van Tilburg. Luttkhuis onderzocht in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) ruim 4000 faillissementen.

Wat is de belangrijkste uitkomst?
'De kans dat een bedrijf doorstart – meestal in afgeslankte vorm – na een faillissement is uiterst klein. Dit ons onderzoek blijkt dat dit slechts 6,3 procent bedraagt. Op grond van eerdere steekproeven

ging men uit van ruim 60 procent. Toen was alleen gekeken naar bedrijven met 10 en meer werknemers. De meeste faillissementen gaan over nog kleinere bedrijven.'

U heeft zich geconcentreerd op de periode voorafgaand aan het faillissement. Waarom?

'Bij faillissementen gelden drie maatschappelijke doelen: behoud van de onderneming, behoud van de werkgelegenheid en het betalen van de schuldeisers. Om hoger te scoren op die drie punten moet al actie worden ondernomen voorafgaand aan het faillissement.'

Moet de huisbank een bedrijf dat het moeilijk heeft, niet proberen te redden?

'Een bedrijf in moeiljkheden is afhankelijk van zijn huitsbank. Die heeft alle touwtjes in handen en kan in principe alleen aan zijn belang denken. Toch zullen banken proberen een bedrijf te redden van een faillissement en de werkgelegenheid te behouden. In 48 tot 61 procent van de gevallen was dit

het geval. In een op de vijf gevallen springt alleen de bank er goed uit. De vraag is of die bedrijven gered hadden kunnen worden.'

Kan het aantal geredde bedrijven omhoog?

'Ja, maar dan moet het arbeidsrecht in de periode dat een bedrijf in moeilijkheden verkeert, soepe-

ler worden. Nu gebeurt dat pas als het bedrijf failliet is verklaard, maar dan is het te laat. Als een bedrijf failliet is, draait alles om de schuldeisers en mogen de werknemers zonder ontslagvergoeding worden ontslagen. Als eerder rekening wordt gehouden met de gewijzigde belangen van de werknemers en die van de schuldeisers,

zou een bedrijf wellicht nog een doorstart kunnen maken. Bij veel kleine bedrijven in moeiljkheden is namelijk geen geld om werknemers ontslagvergoedingen uit te keren. De ondernemer blijft dan achter met schulden.'

Is geen misbruik mogelijk als het ontslagrecht wordt versoepeld?

'Dat is altijd mogelijk. Maar onder de huidige regels kan een bedrijf dat failliet is, ook iedereen ontslaan. Net als bij de bedrijven die nog een doorstart maakten en de helft van de werknemers weten te behouden. Er moeten criteria komen waaraan ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf moeten voldoen om voor een soepeler arbeidsrecht in aanmerking te komen. Ook is een vorm van toezicht nodig. Het faillissementsrecht maakt geen misbruik van het arbeidsrecht. Het is eerder andersom. Het arbeidsrecht kan juist faillissementen veroorzaken.'

Wat vinden de vakbonden hiervan?

'Dat weet ik niet. Ik heb ze uitgenodigd op het symposium over dit onderwerp, maar ze wilden er niet spreken. Toch lijkt het me voor alle politieke stromingen een acceptabel voorstel. Vakbonden en linkse partijen zullen het behoud van werkgelegenheid waarderen. De rechtse partijen het behoud van ondernemingen en de betalingen aan de schuldeisers.'

Interview mr. dr. Luttkhuis RA
Volkskrant 25 juni 2007